

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at forenkle, modernisere og præcisere gældende regler for de frie kostskoler. Forslaget indeholder bl.a. en modificering af kravet om geografisk og bygningsmæssig enhed, en forkortelse af fristen for ansøgning om godkendelse til tilskud, en hjemmel til administrativ regulering af kombinerede institutioner og en reducere af kravet om evaluering i forhold til skolernes værdigrundlag.

Forslaget indeholder desuden hjemmel til administrativ regulering af kombinerede institutioner i lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser).

Undervisningsministeriet har gennem en længere periode arbejdet med forenklinger m.v. af reglerne for de frie skoler. Dette udmøntede sig i et lovudkast, der blev sendt i høring den 6. februar 2008. Organisationer for de frie kostskoler opfordrede i forbindelse med høringen ministeriet til at udsætte lovforslaget med henblik på at blive inddraget i det lovforberedende arbejde. Den 12. marts 2008 fremsatte undervisningsministeren som lovforslag nr. L 113 en justeret udgave af lovforslaget (jf. Folketingstidende 2007-2008, Tillæg A, side 4085), idet det fremsatte forslag ikke indeholdt bestemmelser vedrørende frie kostskoler.

Undervisningsministeriet fortsatte herefter arbejdet med at forenkle reglerne for de frie kostskoler med løbende inddragelse af skoleorganisationerne for de frie kostskoler. Nærværende lovforslag er resultatet af dette arbejde.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Fastsættelse af timetal for husholdnings- og håndarbejdsfag ved kompetencegivende undervisning

Efter § 1, stk. 4, i den gældende lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler (frie kostskoler) skal husholdnings- eller håndarbejdsfag eller en kombination heraf have en frem-

trædende plads i undervisningen og mindst udgøre 1/3 af den samlede undervisningstid for den enkelte elev. Hvis en elev følger prøveforberedende og kompetencegivende undervisning efter anden lovgivning som en del af en husholdningsskoles eller håndarbejds-skoles kursus, skal eleven have mindst 15 timers undervisning pr. uge af husholdningsskolen eller håndarbejds-skolen, hvoraf mindst 11 timer skal være undervisning af bred almen karakter, jf. lovens § 1 a, stk. 2. Bestemmelsen i lovens § 1, stk. 4, fortolkes således, at den samlede undervisningstid, hvoraf den enkelte elev skal have mindst 1/3 husholdnings- eller håndarbejdsfag, omfatter både undervisning på husholdnings- eller håndarbejds-skolen og prøveforberedende og kompetencegivende undervisning efter anden lovgivning.

Hvis eleven har mange kompetencegivende undervisningstimer på en uddannelsesinstitution, kan det i praksis blive vanskeligt for skolerne at leve op til både § 1, stk. 4, og § 1 a, stk. 2. Hvis en elev f.eks. har 15 timers undervisning om ugen på en husholdningsskole og 15 timers undervisning om ugen efter anden lovgivning, skal eleven i henhold til de gældende regler i lovens § 1, stk. 4, og § 1 a, stk. 2, inden for de 15 timers undervisning på husholdningsskolen have følgende undervisning: 11 timers undervisning om ugen af bred almen karakter og 10 timers husholdnings- eller håndarbejdsfag eller en kombination heraf om ugen (1/3 af elevens samlede undervisningstid på 30 timer om ugen). Selvom undervisning i husholdnings- og håndarbejdsfag kan tilrettelægges, så den er af bred almen karakter, kan kombinationen af de to bestemmelser lægge unødige hindringer i vejen for et uddannelsessamarbejde.

Lovforslaget indebærer, at en elev, der følger prøveforberedende og kompetencegivende undervisning efter anden lovgivning som en del af en husholdningsskoles eller håndarbejds-skoles kursus, ikke skal have husholdnings- eller håndarbejdsfag eller en kombination heraf i mindst 1/3 af elevens samlede ugentlige undervisningstid. Efter lovforslaget skal i stedet mindst 7 timer pr. uge være husholdnings- eller hånd-